

Meddelelser

fra

Det kgl. danske Landhusholdningsselskab.

Bestyrelsesmødet den 17. December 1902.

Til Stede vare: Præsidenterne Kammerh. K. Sehested og Lehns greve B. Wedell. Af Bestyrelsesraadets Medlemmer vare mødte: Godsejer A. Bech, Hofjægermester C. Bech, Lærer Christensen, Forpagter Fønnesbech-Wulff, Hofjægermester J. Friis, Proprietær Grüner, Forpagter Høffding, Gaardejer Jensen (Gl. Sole), Proprietær Jespersen, Gaardfæster Laub, Godsejer de Lichtenberg, Gaardejer A. Nielsen, Direktør M. Nielsen, Forstander N. Pedersen, Proprietær P. C. Petersen, Proprietær O. Rasmussen, Lehnsbaron H. C. O. Rosenkrantz, Professor, Dr. phil. Rostrup, Forpagter Skov, Forpagter Sonne, Forpagter Thalbitzer og Professor Westermann.

Den ledende Præsident, Lehns greve B. Wedell, aabnede Mødet med at byde Velkommen og at mindes Professor Segelcke, Godsejer Ahlmann, Forpagter Bokelmann, Proprietær Barner (Mørdrupgaard), Sekretær, Cand. Meincke og fhv. Forpagter Jansen, som blandt de i Aarets Løb døde Medlemmer have haft Betydning for det danske Landbrug.

Præsidentens Udtalelser samt Udfaldet af den foretagne Stemmeafgivning, de af Bestyrelsesraadet foretagne

Valg af Medlemmer til forskellige Udvalg og Decision af Selskabets Regnskab for 1901—1902, ligesom ogsaa en Del Beretninger vedrørende forskellige Virksomheder findes omtalte i Referatet af Forhandlingerne paa Generalforsamlingen, der afholdtes samme Dags Aften Kl. 7, hvorfor der henvises dertil (se Side 27).

Efter Meddelelsen om Valgenes Udfald udtalte den ledende Præsident sig saaledes: Som man vil have lagt Mærke til, er Rentier C. Valentiner udtraadt af Bestyrelsesraadet; han ønskede ikke at modtage Genvalg. Hans Virksomhed som Medlem af Bestyrelsen strækker sig over et Tidsrum af en halv Snes Aar og har navnlig været af Betydning i de Udvalg, hvori han har haft Sæde. For denne Virksomhed, som nu er afsluttet, takke vi ham.

Anvendelsen af Julius Skrikes Stiftelses Midler til Agerbrugets Fremme.

Selskabets Indstilling angaaende Midlernes Anvendelse for Aaret 1903 gaar ud paa, at der bevilges til

- a) Plantekulturens Fremme: 600 Kr. til Undersøgelser vedrørende Ordningen og Bearbejdelsen af Dyrkningsforsøg med Landbrugsplanter;
- b) Husdyrbrugets Fremme: 600 Kr. til et Prisskrift angaaende hensigtsmæssig Indretning af Kvægstalde;
- c) Mælkeribugets Fremme: 600 Kr. som Tilskud til Kursus i Malkning paa Landbrugsskoler;
- d) Landbrugets Bierhæv: 600 Kr. til Husflidens Fremme (efter nærmere Forhandling med sagkyndige);
- e) Andre til Landbrugets Fremme sigtende Formaal:
  - 1) Til Videreuddannelse af Landhusholdningsselskabets veludtjente Lærlinge: 1000 Kr.
  - 2) Til Præmier for Tjenestetyende for lang og tro Tjeneste: 200 Kr.
  - 3) Tilskud til Foreningen for Oprettelse af Landbrugskolonier for fattige Børn: 1000 Kr.

- 4) Tilskud til Forstander S. C. A. Tuxen til fortsat Virksomhed ved Ledelsen af »Vandrende Kursus«: 800 Kr.
- f) Agerbrugets Fremme i Danmarks Bilande: Tilskud til Landbrugskandidat Gudmundsson for at sætte ham i Stand til at undersøge Husdyracerne paa Island: 600 Kr.
- Ialt ville disse Bevillinger andrage 6000 Kr.

De paa Bestyrelsesmødet den 9. Juni 1902 forhandlede Indstillinger til Landbrugsministeriet. Med Bestyrelsesraadets Tilslutning indgik Selskabet til Landbrugsministeriet med Anmodning om, at det vilde søge gennemført en almindelig Lønningslov for Statskonsulenterne, og paa Finansloven en Forhøjelse med 1500 Kr. af Svineavlsassistenternes Lønning og en Bevilling af 2500 Kr. til Lønning af og Rejseudgifter m. m. for en Assistent hos Statskonsulenten for det røde danske Kvæg. Der foreligger imidlertid ikke endnu fra Ministeriets Side noget Forslag i de nævnte Retninger.

Det af Selskabet nedsatte Udvalg angaaende en Kombination af Livsforsikring og Hypotheklaan, ligesom ogsaa det af Andelsudvalget og Selskabet nedsatte Udvalg angaaende en Revision af landøkonomiske Fællesforetagenders Regnskaber findes omtalte under Generalforsamlingen (se Side 00).

Udenfor Dagsordenen henstillede Præsidiets til Bestyrelsesraadet at give Samtykke til, at Selskabet retter en Opfordring til dets Medlemmer til at yde Bidrag (5 Kr.) til en Buste af Professor Segelcke. Henstillingen fandt enstemmig Tilslutning.

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Generalforsamling

den 17de December 1902.

Lehnsgreve Wedell aabnede som ledende Præsident Mødet med at byde Velkommen og udtalte sig derefter saaledes:

Forinden vi gaa over til de paa Dagsordenen opførte Sager, vil jeg efter Sædvane mindes de i Aarets Løb afdøde, som have været Medlemmer af vort Selskab og indtaget en mere fremtrædende Plads blandt disse.

Jeg skal da først nævne Professor Segelcke. Det er et stort og smerteligt Tab, som ikke alene Landhusholdningsselskabet, men som hele det danske Landbrug har lidt ved hans Død. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa hans Livsvirksomhed, det vilde jeg anse for unødvendigt ved denne Lejlighed, eftersom den er omtalt i forskellige Biografier og Nekrologer. Men jeg skal tillade mig at minde om, at Professor Segelcke var en lykkelig Mand, fordi han var fuldstændig opfyldt af Interesse for sin Gerning, en Gerning, som er kommen hans Fædreland tilgode i ualmindelig Grad og var til Ære for det og for ham selv. Lykkelig den Mand, som kan virke saaledes, og lykkelig den, der som Professor Segelcke, trods sin høje Alder, bevarer sin Kundskabstrang, sine Interesser og sin Arbejdskraft til sin Død!

Da Professor Segelcke blev valgt til Præsident i det kongelige danske Landhusholdningsselskab, optog han det dermed forbundne Arbejde med stor Interesse og udrettede et

stort Arbejde i Selskabets Tjeneste, og vi, der have staaet ved hans Side, mindes med største Glæde de 2 Aar, vi have arbejdet sammen med ham; det var et lyst, et behageligt Samarbejde. Den Virksomhed, som Professor Segelcke har udøvet til Gavn for det danske Landbrug, og hvorfor vi maa være ham taknemmelige, vil længe bevares i frisk Minde.

Vi have dernæst at mindes tre Mænd, hvis Virksomhed ligeledes har været til Gavn for det danske Landbrug, men som Døden desværre ogsaa har berøvet os i det forløbne Aar, nemlig Godsejer Ahlmann til Langholt, Forpagter Bokelmann og Proprietær Barner til Mørdrupgaard. De to førstnævnte vare lige til deres Død Medlemmer af Bestyrelsesraadet, og Proprietær Barner har været det tidligere, saa vidt jeg erindrer i en halv Snes Aar. Disse Mænd sluttede sig alle med stor Hengivenhed til Selskabet. Vi mindes Godsejer Ahlmann som den overordentlig dygtige Opdrætter af Husdyr og som en elskværdig Personlighed, der nød Paaskønnelse i vide Kredse og Tillid i fuldeste Udstrækning, og vi mindes Forpagter Bokelmann som et dygtigt og indsigtfuld Medlem af Maskin- og Redskabsudvalget. I over 30 Aar var han Medlem af dette Udvalg og har ved den Iver og Dygtighed, hvormed han kastede sig over den dermed forbundne Virksomhed, udrettet et stort og særdeles gavnligt Arbejde for det danske Landbrug. Endvidere ville vi mindes Proprietær Barner som mangeaarig og dygtig Formand for Frederiksborg Amts Landboforening. Det er et stort og nyttigt Arbejde disse Mænd have udrettet for det danske Landbrug.

Endvidere ville vi mindes Sekretæren for de samvirkende sjællandske Landboforeninger, Cand. Meincke. Han var en dygtig Mand, havde stor Interesse for sin Gerning og var derhos en elskværdig og behagelig Person at forhandle med.

Endelig skal jeg nævne, at vi i de sidste Dage have faaet Meddelelse om, at forhenværende Forpagter Jansen (Hverringe) er afgaaet ved Døden. Denne Mand har vel ikke staaet Landhusholdningsselskabet saa nær som de før nævnte, men jeg finder Anledning til at nævne ham, fordi han har gavnet Landbruget gennem de store humane Interesser, som han nærede, og som førte ham til at faa en

stor Del Børn anbragte paa Landet og søge dem opdragne til den Gerning, som der ligger for.

Ære være disse Mænds Minde.

(Samtlige tilstedeværende tilkendegave deres Tilslutning til Præsidentens Udtalelser ved at rejse sig.)

Præsidenten gjorde dernæst opmærksom paa, at der med Bestyrelsesraadets Samtykke vilde blive udsendt en Opfordring til Selskabets Medlemmer om i Lighed med, hvad der tidligere er sket med Hensyn til særlig fortjente Mænd af Selskabet, at yde et Bidrag af 5 Kr. for ved Hjælp af den derved indkomne Sum at faa udført en Buste af Professor Segelcke, hvilken Buste da vil blive opstillet i Selskabets Lokale.

Derpaa foretoges de paa Dagsordenen opførte Sager.

Udfaldet af de foretagne Valg.

Sekretæren, Cand. polit. Hertel meddelte, at den i Bestyrelsesmødet samme Dag foretagne Optælling af Stemmesedler havde givet følgende Resultat, idet der ialt var indkommet 226 Stemmesedler.

Til Præsidenter genvalgtes Kammerherre, Hofjægermester, Lehns greve B. Wedell med 221 Stemmer og valgtes Hofjægermester, Direktør F. Friis med 204 Stemmer til at indtræde i den ved Professor Segelckes Død ledigblevne Plads.

Til Medlemmer af Bestyrelsesraadet vare genvalgte: Etatsraad H. Valentiner med 193 St., Greve L. Reventlow med 188 St., Kammerherre, Hofjægermester, Greve Ahlefeldt-Laurvig-Bille med 182 St. og Godsinspektør Tilemann med 178 St. samt valgtes Hofjægermester A. Tesdorpf med 154 St. og Kammerherre, Hofjægermester, Lehns greve Ahlefeldt-Laurvig med 111 St.

De to sidstnævnte træde saaledes i Stedet for Forpagter Bokelmann, som er død, og Rentier C. Valentiner, som ikke ønskede at modtage Genvalg.

Til Revisor er valgt Kammerherre Oxholm til Rosenfeldt med 100 Stemmer.

Den afgaaende Revisor, Kammerherre J. de Neergaard, ønskede ikke at modtage Genvalg.

Til Medlem af Bestyrelsen for »Fond til Landmænds Uddannelse« genvalgte Professor O. T. Christensen med 174 St.

Ifølge Landboforeningernes Stemmegivning ere følgende valgte som Amtsrepræsentanter i Bestyrelsesraadet:

for Ringkøbing Amt: Prop., Landbrugsk. P. Olufsen, Qvistrup,	
– Ribe	— Forstander N. Pedersen, Ladelund,
– Vejle	— Gaardejer J. P. Jensen, Gl. Sole,
– Maribo	— Proprietær O. Rasmussen, Gaabense,
– Sorø	— Godsejer A. Bech, Krusesminde,
– Præstø	— Forp. G. P. Thalbitzer, Turebyholm,
– Aalborg	— Hofjægermester E. Skeel, Skeelslund.

Det sidstnævnte Valg er Suppleringsvalg for Aarene 1903 og 1904, idet Godsejer Ahlmann er afgaaet ved Døden.

Bestyrelsesraadet har valgt:

Til Medlemmer af Belønningsudvalget: Proprietær Grüner, Forpagter Skov og Forstander N. Pedersen. De to førstnævnte ere genvalgte, den sidstnævnte valgt i Stedet for Rentier Valentiner, der er udtraadt af Bestyrelsen.

Til Medlemmer af Bogudvalget: Etatsraad H. Valentiner (Genvalg) og Professor, Dr. phil. Rostrup (i Stedet for Forpagter Bokelmann).

Til Medlem af Redskabs- og Maskinudvalget: Gaardfæster Laub (i Stedet for Forpagter Bokelmann).

Til Bestyrelsen for Korn- og Føderstofkontrollen: Grosserer W. H. Smith, Grosserer G. Hage og Landbrugsministeriets Tilsynsførende med Landbrugets Udførselsforhold, Landbrugskandidat R. Schou (Genvalg).

Præsidenten: Jeg tillader mig nu at byde Hofjægermester Friis Velkommen og at udtale saavel paa Kammerherre Sehesteds som paa egne Vegne Glæde over at skulle fortsætte det en Tid afbrudte Samarbejde med, Hofjægermesteren i Selskabets Tjeneste.

Hofjægermester Friis: Jeg skal have den Ære at modtage det paa mig faldne Valg, idet jeg takker for den Tillid, der er vist mig ved igen at vælge mig til Præsident i Selskabet.

Sekretæren oplæste Navnene paa de i Aarets Løb indmeldte og optagne Medlemmer, hvis Antal var 33.

Selskabets Medlemstal stiller sig derefter saaledes:

Ved forrige Generalforsamling havde Selskabet. . .	783 Medl.
Optagne i Juni og December.	33 —
	816 Medl.
Afgaaede ved Døden eller udmeldte inden $17/12$ ere	34 —
Derefter havde Selskabet d. $17/12$	782 Medl.

Det reviderede Regnskab for Regnskabsaaret 1901—1902 fremlagdes med tilhørende Bilag til Medlemmernes Gennemsyn. Regnskabet var fuldstændig i Orden og Bestyrelsesraadet havde i sit Møde forud for Generalforsamlingen givet Decharge.

Den 18de danske Landmandsforsamlings Regnskab med tilhørende Bilag fremlagdes til Efterretning.

Beretninger.

Om Selskabets almindelige Virksomhed aflagdes følgende Beretning af

Sekretær H. Hertel: For Landhusholdningsselskabet har det forløbne Aar været et roligt Arbejdsaar. Hovedvirksomheden er ført ad Baner, af hvilke mange ere afstukne for et halvt hundrede eller hundrede Aar siden, enkelte ny Opgaver ere tagne op, enkelte Arbejder ere afsluttede. Dette sidste gælder saaledes Udarbejdelsen af den ny Fortegnelse over Bøger, passende for Sogne- og Landbrugsbibliotheker, som blev vedtaget paa Bestyrelsesmødet i Juni 1900, og hvis Fremme overdroges til et Udvalg, bestaaende af Forpagter Bøkelmann, Adjunkt Steenberg, Justitsraad Wulff og mig. Dette Udvalg, hvis energiske Formand Hr. Steenberg har været, er altsaa nu opløst. Et andet betydeligt Arbejde er delvist blevet afsluttet i Aar. Som det vil erindres blev der paa Bestyrelsesmødet i December Maaned 1900 nedsat et Udvalg med den Opgave at tilvejebringe Oplysninger om Landbrugets Forsikringsforhold. Udvalget, der bestaar af

Hr. Rud. Schou, Etatsraad Direktør Tvermøes og Professor Dr. H. Westergaard, har afsluttet den ene og største Del af sit Arbejde, nemlig en Redegørelse for Kreaturforsikringen i Danmark, om hvilken Professor Westergaard den 26de November holdt et meget interessant Foredrag i Landhusholdningsselskabet. Bistaæet af Selskabet »Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger« arbejder Udvalget nu paa Opgavens 2den Del: at belyse Landbrugets Brandforsikring.

To ny Udvalg ere nedsatte i Aar. Det ene vil undersøge Spørgsmaalet om Revision af landøkonomiske Fællesforetagenders Driftsregnskaber, og det andet vil overveje Spørgsmaalet angaaende en Kombination af Hypotheklaan og Livsforsikring. Der vil senere paa Aftenen blive gjort nærmere Rede for disse 2 Udvalgs Sammensætning m. m.

Som vel bekendt har Landhusholdningsselskabet lige fra dets Oprettelse lagt en Hovedvægt paa at fremme Oplysningen i Landbefolkningen, og dets Arbejde herfor har i det forløbne Aar været meget betydeligt. Oplysningsarbejdet søges fremmet ved Udgivelsen af Bøger, ved Afholdelsen af Foredrag og ved Uddeling af Skrifter. Af de »Landboskrifter«, der udgives med Understøttelse af det Raben-Levetzauske Fond, er der udkommet følgende 3: »Praktisk Vejledning i Frugtavl« af H. Gram, »De danske Redskabs- og Maskinprøver« af Selskabets Maskinudvalg ved Emil Jørgensen og »Faareavl og Faarehold« af Axel Appel. Endvidere har Selskabet udgivet »Anvisning til Nedplukning, Opbevaring og Anvendelse af Frugt« af C. Matthiesen og »Kortfattet populær Vejledning i Dyrkning af Asparges« af Ove Elberg. Disse 2 Skrifter ere de præmierede Besvarelser af de af Landhusholdningsselskabet ved Midler fra Julius Skrikes Stiftelse udsatte Prisopgaver. I Marts Maaned udsendte Selskabet til sine Medlemmer »Landøkonomisk Aarbog«, hvis Udgivelse det nu overtager, i Juni Maaned udsendte det sin »Aarsberetning« og i Juli »Konsulentberetningen«. Endelig udkom i Oktober Maaned Selskabets »Fortegnelse over Bøger, passende for Sogne- og Landbrugsbibliotheker«. Denne Fortegnelse, ved hvis Udarbejdelse en Række fremragende Fag-

mænd har bistaet Selskabet, er Fortsættelsen af et Arbejde, som Landhusholdningsselskabet tog op for 100 Aar siden, idet det i Aaret 1807 lod udarbejde en Fortegnelse over Bøger, »passende for den dansk-norske Landalmue«; Selskabet har nu i Alt udgivet 5 saadanne Fortegnelser. — I Aarets Løb har Landhusholdningsselskabet saaledes omsendt 9 Bøger til Medlemmerne, der endvidere have modtaget »Tidskrift for Landøkonomi« og »Tidsskrift for Landbrugets Planteavl«. — Af Foredrag er der i Aar afholdt 11, og endelig er der i Aarets Løb til Laanebibliotheker, inden- og udenlandske Selskaber, til Læringerne og til Personer udenfor Selskabet uddelt ca. 1100 Bind.

Øverst paa Selskabets Virksomhedsplan staa de her nævnte 3 Foranstaltninger: Udgivelsen og Uddelingen af Bøger samt Afholdelsen af Foredrag. Man vil sikkert indrømme, at disse Foranstaltninger heller ikke ere røgtede sidst og mindst i 1902.

I Maj Maaned udsatte Selskabet for Midler fra Julius Skrikes Stiftelse følgende Prisopgave: »En kortfattet, populær Fremstilling af de vigtigste Forhold vedrørende Svinets Røgt og Pleje«, for hvilken Indleveringsfristen udløber den 1ste Februar n. A. Og sammen med Teknisk Forening har Selskabet udsat 2 Prisopgaver vedrørende Betydningen af en udvidet Kartoffeldyrkning og en Beskrivelse af de moderne Kartoffelstivelsesfabriker. For disse Opgaver slutter Indleveringsfristen den 31. Decbr. 1903.

Hvad Selskabets Lærlingeinstitution angaar, skal jeg tillade mig at meddele, at der i Aar har meldt sig 4 Majlæringer og 11 Novemberlæringer (2 af disse ere dog senere faldne fra) og 2 Foderlæringer! Der tjener for Tiden 39 Landvæenslæringer paa større Gaarde og 6 Foderlæringer. I Juni Maaned bedømtes 10 udtjente Landvæenslæringer, af hvilke 1 fik første Karakter med Udmærkelse, 6 første og 3 anden Karakter. Atter i Aar har Selskabet fra Julius Skrikes Stiftelse modtaget et Beløb af 1000 Kr. til Videreuddannelse af dets vel udtjente Læringer. 6 af disse ansøgte om Understøttelse, og da de alle vare kvalificerede, erholdt de en

Hjælp fra 125 til 200 Kr. til at gennemgaa Kursus paa Landbohøjskolen eller paa en Landbrugsskole.

I det foregaaende har jeg gentagne Gange nævnt Foranstaltninger, der ere i Værk satte ved Midler fra Julius Skrikes Stiftelse. Saa vel fra denne Stiftelse som fra det Classenske Fideikommis og den Raben-Levetzauske Fond ydes der aarlig Selskabet betydelige Midler til Fremme af nyttige landøkonomiske Foranstaltninger, for hvilke Tilskud Selskabet maa være de 3 Institutioner i høj Grad taknemlig.

For Landboflid er der i Aar uddelt 5 Belønninger, og Statskonsulent Mørkeberg har i Aar som i de foregaaende Aar modtaget et Tilskud til fortsat Familjestambogsføring, for hvilken Hr. Mørkeberg vil gøre Rede i næste Aarsberetning.

Selskabets Virksomhed paa Plantekulturens, Maskinvæsenets, Mejeribrugets og andre Omraader skal jeg kun omtale kort her, da de omdelte Bilag gøre fyldigt Rede for denne flerdelte og omfattende Virksomhed.

Paa Mejeribrugets Omraade er det et betydeligt Arbejde, Selskabets Konsulent udfolder som Foredragsholder og Dommer ved Smørudstillinger, som Raadgiver for Mejerier og Landmænd, som Forfatter og paa anden Maade. Særlig kan det fremhæves, at Landhusholdningsselskabet i Forening med Konsulenten forestaar det meget omfattende Arbejde vedrørende Mejerskers og Mejeristers Videreuddannelse, baade hvad Tilsynet med Lærestederne og Stipendiaterne, og hvad Kontorarbejdet angaar.

Maltbyg- og Hvedeudvalget har haft sine Forsøg installerede paa de sædvanlige 5 faste Forsøgsstationer: Bratningsborg, Gjorsløv, Knuthenborg Avlsgaard, Kristiansminde og Wedellsborg. Bygdyrkningsforsøgene have omfattet sammenlignende Dyrkning af ganske de samme Bygformer som i Fjor, medens de uheldige Vejrforhold i Foraaret 1901 bevirkede, at det var umuligt at tilvejebringe fornødent ublandet Saasædsmateriale af et større Antal af de Hvedesorter, som i en Aarrække have været dyrkede i Udvalgets Forsøgsmarker, og Aarets Hvededyrkningsforsøg have derfor kun omfattet 25 Hvedesorter. Udvalgets Beretning slutter med en Skrivelse, det i Januar Maaned sendte Selskabet, og i

hvilken det meddeler, at det, da der nu bestaar »en vel organiseret Plantekultur-Forsøgsvirksomhed«, anser det for rigtigst, at Udvalget opløses med Udgangen af indeværende Finansaar — under den Forudsætning, at den Virksomhed, som det saaledes afgiver, maa i det Omfang og under den Form, som maatte skønnes hensigtsmæssigt, blive fortsat. I den Anledning henvendte Selskabet sig til

Statens Planteavlsudvalg og udbad sig et Forslag fra dette til en formaalstjenlig Fortsættelse af den paagældende Virksomhed. I Planteavlsudvalgets omdelte Beretning findes et udførligt Forslag om, at Virksomheden indordnes under det alt bestaaende Plante-forsøgs-væsen og fortsættes paa følgende Maade: a) sammenlignende Dyrkningsforsøg med de forskellige Byg- og Hvedesorter, som i større Mængde udbydes paa Saasædsmarkedet, b) Forædlingsforsøg, c) Uddeling af gode Stammer til Sædefrø og d) Dyrkning af kontrolleret Stamsæd. Af Planteavlsudvalgets Beretning vil det endvidere ses, at ved Midler fra Landhusholdningsselskabet og Foreningen af jyske Landboforeninger har Udvalget i den forløbne Sommer fortsat med Anbringelsen af unge Landmænd paa Gaarde med veldrevne Roemarker. Udvalget har ligeledes fortsat med Udsendelsen af foreløbige »Meddelelser« om forskellige Forsøgsresultater, og det har udarbejdet en Plan for Opbevaringsforsøg med Rodfrugter. Af Udvalgets udførlige Beretning skal jeg endnu blot henlede Opmærksomheden paa, at efter de ca. 750 Pd. Havre, der paa Udvalgets Foranstaltning udsendes i Foraaret 1900 til ca. 1500 Jordbrugere, vil der i 1902 være høstet omkring 1 Million Pd.

Selskabets Redskabs- og Maskinudvalg har i Aar bl. a. foretaget Prøver med Pigtærskeværker, og i Tilslutning til de tidligere foretagne Prøver med Roesaamaskiner er der foretaget Forsøg med Plantning af Roer paa 3 Steder i Vestjylland. Endvidere har Udvalget undersøgt flere af Mergellejerne herhjemme for at komme paa det rene med, om Ophejsningsapparater i dybe Mergellejer ere tjenlige hos os, det har prøvet Willemoes' Rocoptager, Korsgaards Kartoffeloptager og Junckers Kartoffellæggemaskine, og det har atter i afvigte Høst foretaget Kraftmaalinger med Mejemaskiner for

at konstatere Kraftens Stigning efterhaanden, som Kniven slides.

Af den af Justitsraad Friis afgivne Beretning om Udførselen af danske Avlsdyr til Rusland fremgaar det, at Udførselen i Aar har været noget mindre end i de foregaaende Aar; efter Hr. Friis' Mening er der eksporteret 143 Stkr. Hornkvæg, 10 Faar og 19 Svin. I Sommer fandt den første russiske Fællesrejse til Danmark Sted, og en ny Fællesrejse i Forsommeren 1903 er alt planlagt. Det maa haabes, at der af disse Rejser maa resultere en forøget Af sætning af danske Landbrugsprodukter til Rusland.

Beretningen om den agrikulturkemiske Virksomhed i 1902 vil Hr. Professor Stein afgive noget ind i det ny Aar, saaledes at Beretningen kan komme til at omfatte ogsaa Aarets 2 sidste Maaneder. Beretningen vil blive offentliggjort i »Tidsskrift for Landøkonomi«. Her ved Generalforsamlingen vil Professor Stein senere give en foreløbig Meddelelse om den nævnte Virksomhed.

I et af Tidsskriftets første Hefter vil der ogsaa blive redegjort for Kontrollen med Korn og Foderstoffer i 1902. Af Oplysninger, som Inspektør James Høyer har tilstillet mig, fremgaar det, at der er en stærk og glædelig Fremgang i Kontrollen. Medens der i 1896, det første Aar Kontrollen virkede, kun kontrolleredes 33,000 Centner Korn og Foderstoffer, er der i Aar kontrolleret ikke mindre end 3,338,000 Centner, og medens der i 1897 kun blev udstedt 55 Certifikater, er der i Aar indtil ultimo November udstedt ikke mindre end 9000 Certifikater.

I det forløbne Aar er den Del af Statskonsulentvirksomheden, der administreres af Landhusholdningsselskabet, gaaet sin sædvanlige Gang. Jeg skal derfor ikke komme ind herpaa eller paa Landbrugsmusæets Forhold, paa Selskabets Arbejde for vore nordlige Bilande eller andre Forhold, for hvilke der er gjort Rede i Aarsberetningen, og til hvilken Redegørelse der ikke er noget væsentlig nyt at tilføje. Endnu skal jeg blot oplyse, at Selskabets Korrespondance med Foreninger og Institutioner i Ind- og Udland, med Landmænd og med Udlændinge er meget betydelig. Landbrugsmini-

steriet har f. Eks. i Aarets Løb æsket ca. 50 Betænkninger af Selskabet.

Forinden jeg nu slutter min Omtale af det forløbne Aar, vil jeg, med det høje Præsidiiums Tilladelse, kort omtale det store Tab, som ogsaa vi paa Selskabets Kontor have lidt ved Professor Segelckes Død.

Da vi kom til at samarbejde med Professor Segelcke, havde han naaet den Alder, da de Fleste betragte deres Livsgerning som afsluttet. Om ham gælder dette ikke. Og vi lærte efterhaanden at beundre den ungdommeligt levende Interesse, som den gamle Professor nærrede for alt indenfor Nutidslandbrugets vidt forgrenede Omraade, den Samvittighedsfuldhed og Grundighed, der prægede hans Arbejde, den sejge Flid, der aldrig forlod ham. Han udrettede en Dags Gerning som Faa, og først ved Midnatstid eller senere endte hans Dag. Det vil tjene os til Forklejnelse, hvis vi ikke tage Lære heraf eller af hans Lyst og Iver til at udrette godt og gavnligt Arbejde for vide Kredse og af hans Fortrøstning til, at godt Arbejde ogsaa vil give godt Resultat.

Dernæst lærte vi Professor Segelcke at kende som den Mand, i hvis Sind der ikke var Skygge af Svig, ikke Gnist af Illoyalitet. Intet, absolut intet, kunde drive ham til at gøre noget, han fandt var urigtigt eller ufint.

Endelig lærte vi Professor Segelcke at kende som en mild og hensynsfuld Foresat. Han, der stillede saa store Fordringer til sig selv, var tolerant i sine Fordringer til os. Han var overbærende, naar et Arbejde ikke var lykkedes for os, og hans Blik var mildt og venligt, naar Arbejdet tilfreds stillede ham.

Et gammelt Ord siger: *de mortuis nil nisi bene*. Det er let for mig at følge dette Ord, thi jeg har i Sandhed kun godt at sige om vort Samarbejde med Professor Segelcke. I ham mistede vi en Foresat, til hvem vi saa op med Ærbødighed og Hengivenhed. I ham mistede vi en Vejleder, hvis Raad det var godt at følge.

Om »Fond til Landmænds Uddannelse« aflagde Kassereren, Landbrugskandidat Larsen Beretning vedrørende det 33te Forretningsaar. Denne var saalydende:

Angaaende de ledige Stipendier indkom der 15 Ansøgninger, som alle gik ud paa, at vedkommende var uformuende og ønskede Understøttelse til Studium ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole for derefter at søge Ansættelse som Lærer ved en Landbrugsskole, som Konsulent eller i en lignende Virksomhed.

En ifjor tilstaaet Understøttelse paa 180 Kr., som paa Grund af Sygdom ikke blev udbetalt, er overført til Anvendelse i Aar.

Det til Raadighed staaende Beløb udgjorde saaledes 974 Kr. 74 Øre. Der blev tilstaaet en Ansøger 25 Kr. maanedlig i 9 Maaneder, en Ansøger 20 Kr. i 12 Maaneder, en Ansøger 20 Kr. i 9 Maaneder, en Ansøger 15 Kr. i 12 Maaneder og en Ansøger 15 Kr. i 9 Maaneder.

Understøttelserne ville tilsammen udgøre 960 Kr., og der vil saaledes blive et Overskud af 14 Kr. 74 Øre at overføre til næste Aars Regnskab.

I Henhold til hvad Sekretæren meddelte i sin Beretning om Selskabets almindelige Virksomhed gav

Professor Stein nogle foreløbige Meddelelser om den agrikulturkemiske Virksomhed i det forløbne Aar. *)

Konsulent Bøggild spurgte, om der i de forskellige Melassefoderstoffer var fundet Tørvesmul.

Professor Stein: Tidligere har det været ret almindeligt, i Aar er der ikke fundet noget.

Konsulent Bøggild: Hvor vidt har Blodmelasse fundet nogen praktisk Anvendelse?

Professor Stein havde kun haft faa Prøver til Under søgelse. Det Stof har maaske nok faaet nogen Anvendelse, men det har ikke faaet den Betydning, man havde ventet. Noget bestemt turde Taleren imidlertid ikke udtale derom.

Gaardfæster Laub: Ved forrige Generalforsamling anbefalede Professor Stein at have Opmærksomheden noget mere end hidtil henvendt paa Rapskager, fordi de i Forhold til

*) Se Side 32.

Indholdet var et dyrt Foderstof. Ifjor havde Taleren købt Kager, som vare slaaede af indisk Frø, i Aar var der tilbudt ham Kager af rent evropæisk Frø, vistnok fransk Frø, til 4 Kr. 50 Øre. Taleren vilde nu gerne vide, om det, at disse Kager vare slaaede af rent evropæisk Frø, var en tilstrækkelig Garanti — eftersom man ikke faar nogen Analyse som Garanti — for, at Kagerne ikke vare sundhedsfarlige for Kvæget. Talerens Spørgsmaal var fremkaldt af en Udtalelse, som Professor Stein fremkom med i sit Foredrag, og hvoraf man kunde faa Formodning om, at sydrussiske Rapsfrøkager ikke vare saa heldige som Kager af andet Rapsfrø og ikke maatte betegnes som slaaede af rent Rapsfrø.

Professor Stein: Evropæisk Rapsfrø er en Handelsbetegnelse, som er fremkommen i Modsætning til indisk Rapsfrø. Senere har man fra evropæiske Rapsfrøkager udskilt de franske Rapsfrøkager, hvilket maa siges at være mærkeligt. Naar man derfor taler om evropæiske Rapsfrøkager, mener man, troede Taleren, Kager fra Sydrusland. Med Hensyn til det Spørgsmaal, hvor vidt man kan stole paa Garantien for, at Kagerne ere slaaede af rent evropæisk Rapsfrø, da maatte Taleren sige, at man ikke kunde stole meget paa denne Garanti. Naar man nemlig taler om rent hjemmeavlet Frø i franske Kager, kan det maaske være indisk Frø, der er avlet i Frankrig. Hvad angaar Skadeligheden af fremmed Indblanding i Rapskager, da kan man i Almindelighed kun gøre gældende, at saadan kan være til Stede, naar Kagerne indeholde skarpe Stoffer.

Efter nogle Bemærkninger af Assistent A. Christensen og Forsøgsbestyrer K. Hansen, som besvaredes af Professor Stein, bemærkede

Jægermester Sporon-Fiedler, at han i Aar havde ment at maatte købe en Del brune Rapskager, fordi deres Indhold syntes at være godt, ligesom de i det hele taget saa tiltalende ud og gjorde Indtrykket af at være sunde Kager. Taleren vilde derfor spørge, hvilken Fare der laa i den brune Farve.

Professor Stein: Gode, sunde Kager skulle være grønne. Naar Farven er brun, tyder det paa, at Kagerne ere brankede, og saa ere Æggehvidthestofferne gaaede over i en anden Form.

Kammerherre K. Sehested havde med Interesse hørt Professor Steins Meddelelse, som vistnok ogsaa af Landmændene rundt omkring i Landet vil blive modtaget med stor Interesse, naar den kommer til at foreligge trykt i hele sit Omfang. Særlig interessant er det, at det af denne Meddelelse fremgaar, sammenholdt med Meddelelserne fra de nærmest foregaaende Aar, at der er fremkommet en betydelig større Sikkerhed i Foderstofhandelen end for nogle Aar siden. Det var nu interessant at faa at vide, hvor vidt det er Foderstofloven, der har haft Indflydelse i saa Henseende. For imidlertid i det hele taget at kunne bedømme Betydningen af de fremkomne Oplysninger, vilde det vistnok være interessant at erfare, hvorledes Udtagningen af Prøver, som ere undersøgte, er foregaaet. Er Udtagningen af Prøver foregaaet paa en saadan Maade, at man er sikker paa, at Prøverne virkelig svare til de Partier, som sendes her ind i Landet? Tilfældet fra Frederikshavn tyder paa, at der i den Retning kan ske noget, som ikke er rigtigt.

Professor Stein: Indsenderne af Prøver ere hovedsagelig Handlende og Indkøbsforeninger. Hvad Prøveudtagningen angaar, da er det anordnet i Loven, hvorledes den skal foretages, og naar det viser sig, at Prøven er af en saadan Beskaffenhed, at det deraf fremgaar, at Udtagningen ikke er sket efter de fastsatte Regler, afvises den. Naar man følger Ministeriets Anvisning, faar man, saa godt som det er muligt, en Gennemsnitsprøve, og det ligger i de Handlendes Interesse, at Prøverne udtages paa den bestemte Maade. Mange Gange er det saa smaa Prøver, de Handlende faar hjem — smaa Prøver i Breve — hvorefter de købe, men der gøres da opmærksom paa, at det ikke er fyldestgørende.

De efterfølgende Beretninger, som alle forelaa trykte og vare omdelte til Medlemmerne, gave ikke Anledning til Diskussion. De ville in extenso blive optagne i Selskabets Aarsberetning og skulle derfor her kun gengives i deres Hovedtræk.

Virksomheden paa Mælkeribrugets Omraade.

Konsulent Bøggild meddeler, at han har været 113 Dage paa Rejser, deraf 11 Dage i Norge ved Landmandsforsamlingen

i Trondhjem. Endvidere har Konsulenten holdt en stor Mængde Foredrag, været Dommer ved Forsøgslaboratoriets sammenhængende Smørudstillinger og ved forskellige andre Smørudstillinger samt deltaget i en stor Del Møder af forskellig Art. Derhos har Konsulenten modtaget og besvaret en stor Del Forespørgsler fra Mejsker og Mejerister og Landmænd og afgivet Betænkninger til Landhusholdningsselskabet samt gennemset Dagbøgerne fra de under Selskabet tjenende Foderlærlinge og været Censor ved Afgangsprøverne for Mejerister paa Ladelund og Dalum Mælkeriskoler.

En ikke ringe Del af Konsulentens Tid har været optaget af at modtage Besøg ikke alene af Mejerister og Landmænd, men af Fabrikanter, Opfindere o. s. v. for at raadspørges om mange forskellige Forhold vedrørende Mælkeribruget, og ofte foranlediger saadanne Besøg en Del skriftlig Arbejde.

Sammen med Gaardejer Jens Jensen, Nordskov, og Sekretær Appel, Dalum, har Konsulenten besøgt de 12 i Konkurrencen mellem Mælkerier paa Fyen deltagende Mejerier, og fik det Indtryk, at Besøget var velkomment, og at der var Interesse for Sagen.

Dernæst har Konsulenten skrevet en Del Afhandlinger i forskellige Tidsskrifter og som sædvanlig sammen med Selskabet haft Arbejdet vedrørende Uddelingen af Understøttelserne til Mejskers og Mejeristers Videreuddannelse. Der var hertil i Aar bevilget 20,000 Kr., hvoraf 8,000 Kr. skulde anvendes til Ophold paa Mælkeriskoler. Der indkom 343 Ansøgninger om Understøttelse, hvoraf 124 bevilgedes. Til 55 Ansøgere bevilgedes Understøttelse til Ophold paa Mælkeriskoler; 3 Bestyrere fik Understøttelse til at gennemgaa et Kontrolkursus og 1 Bestyrer fik Understøttelse til at studere ved Landbohøjskolen. Arbejdet med denne Sag har i Aar været større end tidligere, men er i det hele taget gaaet godt, og der er god Tilslutning til og Interesse for Sagen.

Paa Island gaar Arbejdet godt for Mælkerikærer Grønfeldt. Der er nu 10 Mælkerier i Virksomhed paa Øen, og fra Midten af Juni til Midten af September er der udført mellem 42 og 45,000 Pund Smør til England mod 20,000 Pund forrige Aar. Det nye Vinterkursus paa Mælkeriskolen,

Hvanneyri i Borgarfjord Syssel, som Hr. Grønfeldt forestaar, er nu begyndt med 7 kvindelige Elever.

Maltbyg- og Hvedeudvalgets Virksomhed.

Forsøgene have været installerede paa de samme 5 Forsøgsstationer som hidtil og have omfattet Dyrkningsforsøg med Byg og Hvede i det sædvanlige Omfang.

Bygdyrkningsforsøgene have omfattet 34 Sorter og Stammer 2-radet Byg, der har været raadsaaet med en Saamængde af 175 Pd. pr. Td. Land. Paa hver Station udsaaedes Bygprøverne i 4 Fællesparceller à $\frac{1}{100}$ Td. Lands Størrelse.

Endvidere er der gjort Forsøg med 4 Sorter og Stammer 6-radet Byg, og Forsøg med Lyngby Prenticebyg, dels upræpareret og dels præpareret med Ceresbejse efter Anvisning af Direktør J. L. Jensen. Disse sidste Forsøg omfattede paa hver Station 2 Serier à 6 Forsøgspareller. Ialt var der 860 Forsøgspareller.

Der er uddelt 150 Portioner à 50 Pd. og 120 Portioner à 25 Pd. (til Husmænd) af Lyngby Prenticebyg paa de sædvanlige Betingelser. — Som sædvanlig ere de fra Forsøgene hidrørende Bygprøver blevne underkastede en kvalitativ Bedømmelse.

Hvededyrkningsforsøgene have i Aar kun omfattet 25 Sorter paa Grund af Vanskeligheden ved at skaffe det fornødne Saamateriale, hvilket skyldes de uheldige Forhold ifjor. Paa Hvedeforsøgsarealerne har der endvidere været foretaget Forsøg med 4 Vinterbygstammer. Samtlige Hvedesorter udsaaedes paa 4 Fællesparceller à $\frac{1}{100}$ Td. Ld., og Saaningen foregik i Midten af September med en Saamængde af 250 Pd. pr. Td. Ld. af Hvede og med en Saamængde af 175 Pd. pr. Td. Ld. af Vinterbyg. Ialt var der 510 Forsøgspareller. Til Bestridelse af Udgifterne har Udvalget haft 8000 Kr.

Udvalget har i Januar Maaned meddelt Landhusholdningselskabet, at det har vedtaget at afslutte sin Virksomhed den 1. April 1903. De Grunde, der førte til, at Udvalget i 1881 blev nedsat, ere ikke længere til Stede, og derhos bestaar der en velorganiseret Plantekulturforsøgsvirksomhed, der

maa anses for at være det naturlige Forum for fremtidige Hvede- og Bygdyrkningsforsøg.

Statens Planteavljudvalgs Virksomhed.

Bevillingen til at foretage Forsøg i Plankultur og den dertil knyttede Konsulentvirksomhed er 72,870 Kr. Heraf ere 15,000 Kr. overførte til lokale Markforsøg og Forevisningsmarker. Af denne Sum er der imidlertid bevilget Forstanderen for Klank Højskole 100 Kr. og derhos er der tilstaaet Folketingsmand Patursson 200 Kr. til Anlæg og Drift af en Forevisningsmark paa hans Ejendom paa Strømø. Resten, 14,700 Kr. er derefter fordelt mellem de 4 Fællesforeninger og Bornholms landøkonomiske Forening.

Under Planteavljudvalgets Virksomhed er derhos fra 1. April 1903 henlagt de af Maltbyg- og Hvedeudvalget hidtil udførte Forsøg, og foreslaas Virksomheden fortsat paa følgende Maade: Der foretages sammenlignende Dyrkningsforsøg og Forædlingsforsøg, endvidere Uddeling af gode Stammer til Saasæd og Dyrkning af kontrolleret Stamsæd, og her gælder det da ikke alene Byg og Hvede, men ogsaa Havre og Rug. Udgiften anslaaes til 8,000 Kr.

Udvalget har forrige Aar udsendt 1,478 Havreprøver, hver paa $\frac{1}{2}$ Pd.s Størrelse, ledsaget af de fornødne Oplysninger om Fremgangsmaaden ved Anvendelsen for efter 3 Aars Forløb at kunne have den fornødne og gode Udsæd til en mindre Lod. Man har derefter i Aar udsendt Spørgeskemaer til alle dem, der erholdt disse Prøver, for at se, hvor vidt det er lykkedes at faa disse Prøver formerede, og tillige erholde Oplysning om forskellige andre Spørgsmaal, som det har Interesse at blive bekendt med.

Udvalget har i Aarets Løb afgivet Betænkning over en Række af Sager og udsendt »7de Meddelelse« omhandlende Resultaterne af forskellige Rugsorters Ydeevne.

Ved Midler fra Landhusholdningsselskabet og Foreningen af jydsk Landboforeninger er der fortsat med den under Forsøgsbestyrer Helwegs Ledelse paabegyndte Anbringelse af unge Landmænd fra Egne af Landet, hvor Rodfrugters Dyrkning drives mindre rationelt, paa Gaarde med veldrevne

Roemarker. Ialt er der saaledes anbragt 28 Roelærlinge, som alle ere i Jylland. Endvidere er der afholdt en Del Møder med Forsøgsbestyrerne, og paa Foranledning af Statens statistiske Bureau har Udvalget behandlet Spørgsmaalet om Bestemmelsen af Sommergræsningens og Staldfoderets Værdi.

Endnu skal bemærkes, at i Stedet for Godsejer Ahlmann, som er afgaaet ved Døden, have de samvirkende danske Landboforeninger valgt Gaardejer A. Nielsen, Svejstrup Østergaard, til at indtræde som de paagældende Foreningers Repræsentant i Udvalget.

Prøver med Landbrugsredskaber og -Maskiner.

De ifjor paa Ragnesmide med selvrensende Tærskværker til Hestekraft afholdte Prøver have vist, at disse Maskiner nu ere udviklede saaledes, at de med Fordel kunne anvendes i det mindre Landbrug.

I Aar har der været afholdt Prøve med Pigtærskværker paa Marselisborgs Avlsgaard, og Beretningen om denne vil udkomme samtidig med Beretningen om Prøverne paa Ragnesmide.

Udvalget har i Aar mistet to af sine Medlemmer, nemlig Professor Segelcke og Forpagter Bokelmann, men Rammerne for Prøverne vare allerede lagte og Prøverne saa vidt fremmede, før de nævnte Mænds Død, at Resten af Arbejdet i det væsentlige vil kunne fuldføres i det paabegyndte Spor.

I Anledning af Maskinprøvernes 30-aarige Bestaaen fejrede Landhusholdningsselskabet den 7. Juni Forpagter Bokelmann og overrakte ham en Ærespokal, og ved samme Lejlighed udgaves en Ekstrakt af de i dette Tidsrum afholdte Prøver.

Prøven med Radrensere i Jylland førte Maskinudvalget ind paa at prøve Roesaamaskiner, som ere egnede for de særlig vanskelige Forhold, som fandtes i Jylland paa Prøvestederne, og Udvalget har ved disse Prøver været assisteret af Forpagter Westergaard, Petersdal.

Sammen med Fabrikant Plov har Forpagter Bokelmann foretaget en Rejse til Tyskland for at se, hvilke Sikkerhedsforanstaltninger man der har truffet for at undgaa

Ulykker ved, at Folk, som staa paa Damptærskværker, skulle falde i Ilæggeraabningen. Fabrikant Plov blev derefter anmodet om at forsyne en af sine Maskiner med et saadant Apparat, men endnu er der ikke foretaget nogen Prøve dermed.

Endvidere er der foretaget Kraftmaalinger og Forsøg med en Roeoptager, som ved Kaalrabi viste sig ganske fortrinlig, idet den med en Hest og to Mand kan optage $4\frac{1}{2}$ Td. Land Roer om Dagen. Et Forsøg med en Kartoffeloptager viste, at dens Brugbarhed er noget betinget, og et Forsøg med en Kartoffellæggemaskine viste, at den var upraktisk, men Prøven vil blive gentagen, naar Maskinen er bleven omændret.

De nuværende Damptærskværker præstere ved forsvarlig Brug et godt Arbejde, men naar Maskinen er »presset«, bliver Renrystningen ikke god. Foreløbige Forsøg have vist, at Tabet af Korn kan endogsaa paa en enkelt Tærskedag beløbe sig til 15 Kr. For at komme til et nøjagtigt Resultat har man ment at burde fortsætte Forsøgene.

Endnu skal kun nævnes, at der gøres stadig Forsøg med Midler til at beskytte blanke Maskindele — f. Eks. paa Plove — mod Rust.

Afsætning af danske Husdyr i Rusland.

Justitsraad Friis har bestræbt sig for, hvad man har udtalt Ønske om her hjemme, at faa Russerne til at komme herover for at købe Dyr, og i det hele taget som hidtil søgt at udbrede Kendskab til de danske Heste- og Kvægracer, Faar og Svin, dels ved Samtale, dels ved Uddeling af Beskrivelser og Billeder. Ved meget Arbejde er det lykkedes ham at faa et lille Selskab af russiske Landmænd m. fl. til at komme herover, og skulde det lykkes, at det blev mere almindeligt, turde det anbefales at samle Dyr efter forudgaaet Aftale paa nærmere fastsatte Steder, hvor da eventuel Handel kunde foregaa.

Herhjemme har Justitsraad Friis været optaget af Møder, Afholdelse af Foredrag, Korrespondance — modtaget 245 Breve og afsendt 312 —, Udarbejdelse af Smaaskrifter samt

af at give Raad i forskellig Retning, og endelig have unge Landmænd og Mejerister, som ønskede Pladser i Rusland, henvendt sig til ham desangaaende; han maatte imidlertid bestemt fraraade at rejse derover, naar Vedkommende ikke foreløbig kunde finde Optagelse hos derboende Danske for at komme lidt ind i Sproget og i Forholdene derovre.

Foraarsrejsen i Rusland havde været 36 Dage, og det i Moskow af det derværende Landbrugsselskab afholdte Foraaersdyrskue var besøgt; kort Tid efter denne Rejsets TilendebRINGelse ankom det før nævnte Selskab af Russere hertil. Det blev vist om i 19 Dage, og særlig vakte det mindre Landbrug samt det jydsk Kvæg stor Interesse; man fandt det jydsk Kvæg bedre egnet for adskillige russiske Provinser end Østfrieserne. 5 jydsk Tyre benyttes i Omegnen af Omsk. I Odense overværede de russiske Gæster det der afholdte Dyrskue, som de mente var arrangeret for deres Skyld. Efter alt at dømme have disse Folk faaet et godt Indtryk af, hvad de have set her.

Den 17de Rejse, som Justitsraaden foretog til Rusland, begyndte i September, og paa denne besøgte Landbrugsmødet og Dyrskuet i Wilna. Det syntes her, som om man havde i Sinde at ville benytte jydsk Hingste. Mulig kommer der Folk derfra og herover for at besøge vore store jydsk Hestemarkeder. For at søge Handelen med Landbrugets Husdyr koncentreret, har det kejserlige Landbrugsselskab i Moskow paa sin derværende Dyrskueplads ladet opføre store, murede Stalde, idet det er Mening, at Dyr, der ikke blive solgte paa Dyrskuerne, kunne blive opstaldede der, indtil de paa en eller anden Maade kunne blive solgte. Ogsaa Svineavl og Svineslagterier begynder man i Rusland at faa Øje for.

Eksporerten til Rusland har i Aar været mindre end tidligere, idet der kun er eksporteret for 40,000 Kr. Foruden at virke for det, der er Justitsraad Friis' Hovedopgave, nemlig Afsætning af Avlsdyr til Rusland, har han ogsaa virket for Afsætning af andre danske Landbrugsprodukter. En Del Hvidkaal er saaledes i de senere Aar sendt derover, og den roses meget for Holdbarhed.

Meddelelser fra Præsidiets.

Udgivelsen af »Landøkonomisk Aarvog«.

Lehnsgreve Wedell: Udgivelsen af »Landøkonomisk Aarvog« er fra 1903 overtaget af Landhusholdningsselskabet. Det er af stor Betydning at holde dette Foretagende vedlige, og da det ikke har kunnet ske paa anden Maade, har Landhusholdningsselskabet ment at burde træde hjælpende til. Udgivelsen af Bogen vil naturligvis være forbunden med ikke saa ringe Udgifter, men det maa jo antages, at der ogsaa vil indkomme noget ved Salg af Bogen.

Det af Selskabet nedsatte Udvalg angaaende en Kombination af Livsforsikring og Hypotheklaan.

Kammerherre K. Sehested: Førrige Vinter holdt Selskabets Sekretær, Cand. Hertel i et af Selskabets Møder et interessant Foredrag, hvori han fremførte og udviklede Tanken om en Kombination af Livsforsikring og Hypotheklaan i fæste Ejendomme, og i Bestyrelsesmødet i Juni Maaned blev det besluttet at søge denne Tanke nærmere udviklet ved at overgive den til et af Selskabet nedsat Udvalg, væsentlig bestaaende af sagkyndige paa de heromhandlede Omraader. Udvalget kom til at bestaa af de Herrer Direktør, Dr. phil. Gram (Hafnia), Direktør V. E. Gamborg (Nordisk Livsforsikrings-Aktieselskab af 1897), Godsejer Hoppe (Pallishjerg, Direktør for den vest- og sønderjydske Kreditforening), Hofjægermester Bech (Engelholm), Gaardejer Jacob Hansen (Forsinge), Sekretær Hertel og Taleren. Udvalget har konstitueret sig med Taleren som Formand og Sekretær Hertel som Udvalgets Sekretær, og har optaget Arbejdet paa dette interessante Spørgsmaal, som imidlertid er meget omfangsrigt, og derfor næppe i en nærmere Fremtid vil kunne foreligge løst fra Udvalgets Side.

Det af Andelsudvalget og Selskabet nedsatte Udvalg
angaaende Revision af landøkonomiske Fælles-
foretagenders Driftsregnskaber.

Lehnsgreve Wedell: Det er lykkedes at faa et Udvalg dannet af Repræsentanter dels for Andelsselskaberne og dels for Landhusholdningsselskabet. Udvalget bestaar af de Herrer: Folketingsmand Blem, Formand for Andelsudvalget, Severin Jørgensen, Formand for Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, og Carl Hansen, Formand for de samvirkende jyske Mejeriforeninger, som Repræsentanter for Andelsselskaberne, og af de Herrer: Grosserer Chr. Erichsen, Direktør for dansk Andels-Æg-Eksport Fr. Møller og Rege-
ringskonsulent R. Schou som Repræsentanter for Landhus-
holdningsselskabet.

Forslag fra Præsidiets.

Virksomhedsplan for Aaret 1. April 1903
til 31. Marts 1904.

Sekretær Hertel gennemgik Virksomhedsplanen, som indeholder Hovedtrækkene for Selskabets Virksomhed. Den var i Hovedsagen overensstemmende med, hvad der var vedtaget tidligere og var godkendt af Bestyrelsesraadet.

Forslaget vedtoges enstemmig.

Budget for Regnskabsaaret 1. April 1903
til 31. Marts 1904.

Sekretær Hertel gennemgik Budgettets enkelte Poster. Ogsaa dette Forslag havde, som Lovene foreskrive, været behandlet i et Bestyrelsesmøde og var godkendt til Fremlæggelse for Generalforsamlingen.

Ogsaa dette Forslag blev uden Forhandling vedtaget enstemmig.

Generalforsamlingen hævdedes.

Budget for Regnskabsaaret 1. April 1903—31. Marts 1904.

	Specialsum		Hovedsum	
	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
I. Løbende Indtægter og Udgifter				
<i>vedrørende Selskabets ordinære Virksomhed.</i>				
Konto.				
1. Medlemskontingenter	15800	»		
2. Renter og Depositogebyr.	10600	140		
3. Statens Tilskud til Selskabets alm. Virksomhed	3200	»		
4. Bidrag fra det Classenske Fideikommis	1600	»		
5. do. fra den Raben-Lewetzauske Fond	1000	»		
6. do. fra Etatsraad Schou og Hustrus Stiftelse	200	»		
7. Plantekulturen (fra Staten 8000 Kr.)	8000	9000		
8. Husdyrbruget	»	400		
9. Mælkeribrugget (fra Staten 3000 Kr.)	3000	4100		
10. Agrikulturkemisk Virksomhed	»	200		
11. Udarbejdelse og Trykning af landøkon. Skrifter	800	4000		
12. Anskaffelse og Uddeling af Skrifter . .	»	6000		
13. Selskabets Foredrags- og Diskussionsmøder	»	600		
14. Selskabets Bestyrelses- og Udvalgs- møder	»	200		
15. Undersøgelsesrejser m. m.	»	600		
16. Selskabets Lærlinger	»	200		
17. Hædersbelønninger for Landboflid . . .	»	400		
18. Landbrugets Binæringer	»	100		
19. De nordlige Bilande	»	500		
20. Lønninger og Enkeunderstøttelser . . .	»	10010		
21. Husleje og Inventarium (fra Staten 2000 Kr.)	2400	4500		
22. Regnskabernes Revision	»	120		
23. Bekendtgørelser	»	150		
24. Fragt og Porto	»	1400		
25. Kontoret	»	2500		
26. Forskelligt	5200	200		
27. Ledelsen af den landøkonomiske Konsulentvirksomhed (f. Staten 6000 Kr.)	6000	6000		
28. Kontrol med Lagre af dansk Korn og Foderstoffer i Frihavnen	3000	3000		
29. Udgivelsen af Tidsskrift for Landøkonomi	2400	2400		
			63200	56720
II. Kapital-Indtægter og -Udgifter				
<i>vedrørende Selskabets selvstændige Formue.</i>				
Forventet Kassebeholdning $\frac{1}{4}$ 1903	167	»		
Indfriet Laan	»	4000		
Nyt Laan	»	»	167	4000
Ialt			63367	60720
Forventet Kassebeholdning $\frac{31}{3}$ 1904			»	2647
Balance			63367	63367